

DATOS IDENTIFICATIVOS

Formación Académica e Profesional

Materia	Formación Académica e Profesional			
Código	P02M066V06254			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade (Pontevedra): Orientación Educativa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	4	OB	1	2c
Língua de impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado	Fernández González, María Reyes			
Correo-e				
Web				

Descrición xeral

O marco legal do modelo organizativo e funcional da orientación educativa no noso país queda establecido pola Lei Orgánica 2/2006 de Educación, LOE (2006). Esta Lei no seu artigo 1 apartado f), relativo aos principios da educación, establece a orientación educativa e profesional, como medio necesario para o logro dunha formación personalizada, que priorice unha educación integral en coñecementos, destrezas e valores

Así mesmo, no seu artigo 91.d) establece entre as funcións do profesorado, a orientación educativa, académica e profesional do alumnado, en colaboración, no seu caso, cos servizos ou departamentos especializados. Igualmente, no artigo 22 da LOE, considérase como principio xeral aplicable á Educación Secundaria Obrigatoria a especial atención que se prestará á orientación educativa e profesional do alumnado.

Por último, no artigo 26, relativo aos principios pedagóxicos para esta etapa educativa, no seu apartado cuarto establece que corresponde ás Administracións educativas promover as medidas necesarias para que a titoría persoal do alumnado e a orientación educativa, psicopedagóxica e profesional constitúan un elemento fundamental na ordenación desta etapa.

Entendemos a orientación educativa como un proceso de axuda e/ou acompañamento continuo a todas as persoas e en todos os aspectos, coa intención firme de potenciar o desenvolvemento integral do alumnado ao longo de toda a vida.

Bisquerra (2004) define a orientación psicopedagóxica como un proceso de axuda continua, a todas as persoas, en todos os seus aspectos, cunha finalidade de prevención e desenvolvemento, mediante programas de intervención educativa e social baseados en principios científicos e filosóficos.

Baixo este concepto de orientación psicopedagóxica reúnen as distintas manifestacións da orientación. Podemos destacar:

A orientación académica é un proceso de axuda ao estudante para que sexa capaz de resolver os problemas que a vida académica lle plantexa. Polo tanto, o proceso de axuda refírese sempre a situacións de axuda en actividades escolares, e para que ao longo do seu recorrido pola escola realice eleccións de acordo cos seus intereses, capacidades e coa súa situación persoal. O tipo de axuda que a orientación escolar ofrece presenta características distintas segundo a idade e nivel do/al escolar.

A orientación profesional é un proceso de axuda ao suxeito para que sexa capaz de elixir e prepararse axeitadamente para unha profesión ou traballo determinado, implica decisión, formación e a ubicación profesional. Trata de integrar as esixencias persoais coas necesidades sociais.

A orientación persoal apunta cara a vida interior da persoa, cara a súa harmonía interior, equilibrio persoal, coñecemento de sí mesmo, sen perder as perspectivas do seu entorno.

Polo tanto, a orientación académica e profesional é unha das áreas de interese prioritario da orientación psicopedagóxica, e é moito máis que unha mera información. Trátase de preparar para a vida laboral desde o sistema educativo, facendo tomar conciencia ao alumnado de que a profesión é un aspecto significativo da vida dunha persoa. A finalidade da orientación académica e profesional é facilitar a toma de decisións de cada estudante respecto do seu itinerario académico e profesional. En última instancia, se persigue que o propio alumno/a tome as decisións; é dicir, a AUTO-ORIENTACIÓN, aínda que neste proceso será moi importante o asesoramento que poida prestar o profesorado, especialmente o titor/a, así como os seus proxenitores e o orientador/a.

Os aspectos a desenvolver na orientación académico-profesional son os seguintes:

Coñecemento de sí mesmo: aptitudes, intereses, personalidade, valores, rendemento académico e estilo de aprendizaxe.

Información académica e profesional: estrutura do sistema educativo, modalidades de bacharelato, ciclos formativos, universidade, outras alternativas.

Optatividade: materias optativas e toma de decisións.

Proceso de toma de decisións: actitude, liberdade e responsabilidade, aceptar un risco de error.

Proceso de transición á vida activa: elaboración do currículum vitae e a entrevista persoal, aproximación ao mundo laboral, técnicas de busca de emprego.

Competencias de titulación

Código

A1	Coñecer os contidos curriculares das materias relativas á especialización docente correspondente.
A3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
A7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.

A8	Adquirir estratexias para estimular o esforzo do estudante e promover a súa capacidade para aprender por se mesmo e con outros e desenvolver habilidades de pensamento e de decisión que faciliten a autonomía, a confianza e iniciativas persoais.
A11	Desenvolver as funcións de tutoría e orientación dos estudantes de maneira colexiada.
A15	Informar e asesorar ás familias achega do proceso de ensino e aprendizaxe e sobre a orientación persoal, académica e profesional dos seus fillos.
A16	Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.
A25	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, tutoría e orientación académica e profesional.
A38	Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.
B1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
B2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
B3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Adquirir a competencia profesional que permita exercer actuacións que conduzan a unha correcta orientación dos suxeitos que demanden ou necesiten esta intervención, tanto no ámbito académico como no profesional.	A8 A15	
Coñecer os diferentes modelos de orientación aplicables tanto no campo académico como profesional.	A1 A11	
Deseñar o Plano de Acción Tutorial (PAT) e o Plano de Orientación Académica e Profesional (POAP) como parte integrante do proceso orientador e ser capaz de desenvolverlos e avalialos.	A1 A3 A7 A11 A15 A16	B1 B2 B3
Orientar e apoiar no proceso de toma de decisións vocacionais dos suxeitos que demanden esa intervención.	A1 A3 A11	
Valorar os recursos técnicos, materiais e institucionais dispoñibles para o exercizo da Orientación Académica e Profesional.	A25 A38	B1
Traballar cooperativamente cos outros estudantes na busca de información, organización e preparación de materias en traballos de grupo.		B1 B2 B3

Contidos

Tema	
1. Bloque temático: Orientación académica e profesional: aproximación teórica.	1.1. A orientación académico-profesional como concepto: definición, principios, obxectivos e funcións. 1.2. Intervención en orientación académico-profesional como concepto.. 1.3. Colaboración familia-escuela. 1.4. O consello orientador. 1.5. A formación na sociedade da información e do coñecemento.
2. Bloque temático: Orientación académica y profesional: aproximación práctica en la educación secundaria.	2.1. El Plan de Acción Tutorial. 2.2. El Plan de Orientación Académica y Profesional. 2.3. El proceso de búsqueda activa de empleo. 2.4. La orientación académico-profesional no sexista.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	8	16	24
Traballos de aula	4	16	20
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	8	48	56

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	O profesorado presentará os núcleos temáticos fundamentais da materia.
Traballos de aula	Simultaneamente á presentación dos bloques temáticos, realizaranse traballos prácticos, análise de situacións, estudo de casos e outras actividades vinculadas coas competencias a desenvolver.

Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma

O alumnado realizará un traballo vinculado cos núcleos temáticos fundamentais da materia e coas competencias a desenvolver, segundo proposta previa do profesorado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A atención personalizada ao alumnado farase fundamentalmente a través do correo electrónico. Así mesmo, aqueles estudantes que desexen algunha titoría presencial poden pasar polas horas de titoría que cada un/ha destes docentes ten no centro onde imparte as clases de grado. Recoméndase concertar esa titoría con anterioridade a través do mail. PROFESORADO MAIL M ^a Reyes Fdez. Glez. reyesfgmes@gmail.com Manuela Raposo Rivas mraposo@uvigo.es Emilia Seoane Pérez emiliasp@uvigo.es
Traballos de aula	A atención personalizada ao alumnado farase fundamentalmente a través do correo electrónico. Así mesmo, aqueles estudantes que desexen algunha titoría presencial poden pasar polas horas de titoría que cada un/ha destes docentes ten no centro onde imparte as clases de grado. Recoméndase concertar esa titoría con anterioridade a través do mail. PROFESORADO MAIL M ^a Reyes Fdez. Glez. reyesfgmes@gmail.com Manuela Raposo Rivas mraposo@uvigo.es Emilia Seoane Pérez emiliasp@uvigo.es
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	A atención personalizada ao alumnado farase fundamentalmente a través do correo electrónico. Así mesmo, aqueles estudantes que desexen algunha titoría presencial poden pasar polas horas de titoría que cada un/ha destes docentes ten no centro onde imparte as clases de grado. Recoméndase concertar esa titoría con anterioridade a través do mail. PROFESORADO MAIL M ^a Reyes Fdez. Glez. reyesfgmes@gmail.com Manuela Raposo Rivas mraposo@uvigo.es Emilia Seoane Pérez emiliasp@uvigo.es

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Recollida de sinaturas na aula	20
Traballos de aula	Recogida de intervencións e traballos prácticos	40
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Traballo/s	40

Outros comentarios sobre a Avaliación

Observaciones:

- Este máster ten a modalidade de educación presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos para a avaliación continua é obrigatoria. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80 % estando admitido faltar o 20 % da presencialidade.
- Os prazos das entregas das actividades, traballos, etc. serán comunicados polo profesorado na clase, e tamén é necesario cumprilos para ser calificados na avaliación continua.
- O alumnado que non supere a materia por avaliación continua terá unha proba de avaliación, arredor dos contidos nucleares da materia, na data marcada no calendario do máster para os exames oficiais. Esta proba de avaliación suporá o 100% da puntuación e os seus pormenores e características serán concretadas polo profesorado e o alumnado o día da presentación da materia e cando se faga a consulta persoalmente.

Bibliografía. Fontes de información

- Álvarez González, M., **Orientación profesional.**, Barcelona: Cedecs Editorial.,
- Álvarez González, M. y Bisquerra Alzina, R., **Orientación educativa. Modelos, áreas, estrategias y recursos.**, Madrid: Wolters Kluwer España.,
- Blasco Calvo, P. y Pérez Boullosa, A., **Enfoques y aplicaciones prácticas en orientación y acción tutorial.**, Valencia: Nau Llibres.,
- Bizquerra, R. (coord.), **Modelos de orientación e intervención psicopedagógica.**, Barcelona: Praxis,
- Borrego, M. y Díaz, J., **Orientación vocacional y profesional: materiales de asesoramiento para ESO y Bachillerato.**, Madrid: CCS,
- Coronado, A., **Analiza, compara y decide : programa de orientación académica y profesional.**, Sevilla: Kronos.,
- Fernández Gálvez, J. de D., **La orientación educativa: claves de éxito profesional : buscando la magia del mago sin magia.** Granada: Grupo Editorial Universitario.,
- García Mediavilla, L. y Martínez González, M. C., **Orientación educativa en la familia y en la escuela: casos resueltos.**, Madrid: Dykinson.,
- González Gómez, J. P., **Orientación profesional.**, Alicante: Club Universitario, D. L.,

Grañeras Pastrana, M. y Parras Laguna, A. (coords.), **Orientación educativa: fundamentos teóricos, modelos institucionales y nuevas perspectivas.**, Madrid: Ministerio de Educación, Política Social y Deporte / CIDE.,

Lopez Barajas, E., **Estrategias de formación en el siglo XXI**, Barcelona: Ariel.,

Martín, E. y Solé, I. (coord.), **Orientación educativa. Modelos y estrategias de intervención.**, Barcelona: Editorial Graó,

Nieto, J.M. y Botías, F., **Los equipos de orientación educativa y psicopedagógica.**, Barcelona: Ariel,

Rodríguez Moreno, M. L., **La orientación profesional**, Barcelona: Ariel,

Rodríguez Moreno, M. L., **Cómo orientar hacia la construcción del proyecto profesional.**, Bilbao: Desclée de Brouwer.,

Romero, S., **De gira hacia el trabajo : programa de orientación para la toma de decisiones y la transición a la vida activa para el final de la Educación Secundaria Obligatoria**, Archidona: Aljibe,

Sorando, J., **La orientación vocacional: materiales de trabajo**, Madrid: CCS.,
